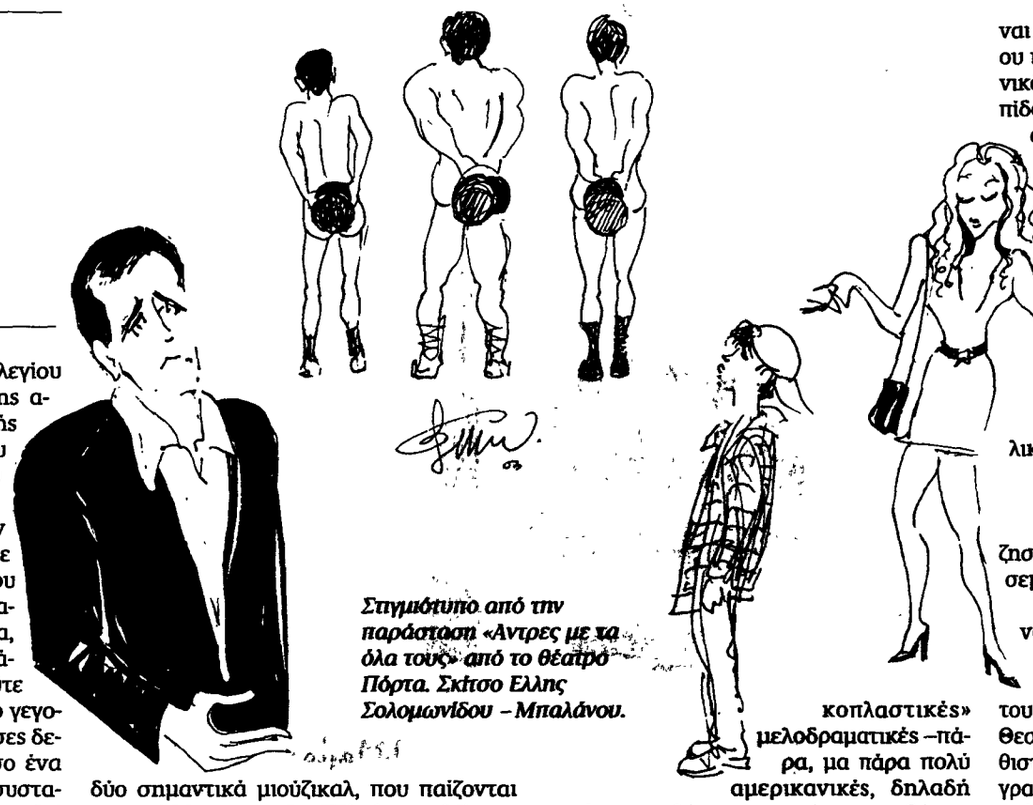
Τρεις παραστάσεις, δυόμισι μιούζικαλ

Από τα έργα που είδα, αυτό που με διασκέδασε ήταν το ερασιτεχνικό – **Κριτική Σπύρου Παγιατάκη**

Δρ Τζέκιλ και Μίστερ Χάιντ
Σκηνοθ: Γιώργος Κιμούλης
Θέατρο Βέμπο

Αντρες με τα τα όλα τους
Σκηνοθ: Σταμάτης Φασουλής
Θέατρο Πόρτα

Ουίλιαμ Σαίξπηρ
Ονειρο Θερινής Νύχτας
Σκηνοθ.: Αγγελος Κλωνάρης
Κολέγιο Ανατόλια

Στιγμιότυπο από την παράσταση «Αντρες με τα όλα τους» από το θέατρο Πόρτα. Σκίτσο Ελλης Σολομωνίδου – Μπαλάνου.

Μαθητές του αμερικανικού κολεγίου «Ανατόλια» της Θεσσαλονίκης ανέβασαν το «Ονειρο Θερινής Νύχτας» –στη γλώσσα του βάρδου– βασισμένο στο έργο του Ουίλιαμ Σαίξπηρ. Και δεν ήταν μόνο ο κολλητικός ενθουσιασμός των teenagers που, όπως ήταν άλλωστε φυσικό, ξεχείλιζε από τη σκηνή του Pappas Hall, στην επίσης Pappas (μακαρίτης δάσκαλός μου) Hall πλατεία, ούτε τα σκόρπια –ελάχιστα– ταλεντάκια που σπινθήριζαν εδώ κι εκεί, ούτε καν το συναισθηματικά φορτισμένο γεγονός ότι ξαναγύριζα μετά από κάμποσες δεκαετίες στο παλιό μου σχολείο, όσο ένα πολύ συγκεκριμένο –απλούστατο– συστατικό για επιτυχία, το οποίο είχε αγνοηθεί από τις δύο πρωτευουσιάνικες μουσικές παραστάσεις.

«Η τελευταία τάση στο μιούζικαλ είναι να παρουσιάζονται παραστάσεις όχι με καινούργια μουσική και στίχους, αλλά με γνωστές παλιές επιτυχίες των ABBA, των Μπιτλς, κτλ.», σημειώνει στο πρόγραμμα ο διασκευαστής και part-time σκηνοθέτης, ο επαγγελματίας καθηγητής φιλόλογος Αγγελος Κλωνάρης, επεξηγώντας το γιατί έντυσε το έργο μουσικά με τους πασίγνωστους ρυθμούς των δεκαετιών '50 και '60. Μπράβο σας και εις ανώτερα, κύριε Κλωνάρη. Πού ξέρεις μπορεί αργότερα ν' ανέλθετε κι εσείς στο ανώτατο τοπικό θεατρικό αξίωμα ενός διευθυντή του Θεάτρου Βορείου Ελλάδος.

Μήπως κάτι τέτοιο δεν συνέβη και με τον Νίκο Χουρμουζιάδη –τον οποίο θυμάμαι να διδάσκει, ως νεαρός φιλόλογος του «Ανατόλια», το ίδιο έργο στα 1961– ο οποίος και επικεφαλής της βορειοελλαδίτικης κρατικής μας σκηνής έγινε, και πετυχημένος πανεπιστημιακός καθηγητής, και σκηνοθέτης με μερικές πολύ αξιόλογες διδασκαλίες, ιδίως στο αρχαίο δράμα, στο ενεργητικό του.

Τέλος πάντων, το γεγονός είναι ότι ενώ δεν θυμάμαι παρά ένα τραγούδι –και φαντάζομαι πως δεν είμαι ο μόνος– από τα δύο σημαντικά μιούζικαλ, που παίζονται στην Αθήνα, το «δρ Τζέκιλ και Μίστερ Χάιντ» με τον Γιώργο Κιμούλη, και το «Αντρες με τα Ολα τους» ή The Full Monty σκηνοθετημένο από τον Σταμάτη Φασουλή, με τη Σοφία Φιλιππίδου και τον Αντώνη Λουδάρο (αυτά τα ονόματα τουλάχιστον μου μείνανε) μούρχονται αβίαστα όλοι οι γνωστοί σκοποί των Μπιτλς και η Ολίβια Νιούτον Τζον, όπως και το Poetry in Motion (στο Ανατόλια άγγιξε περισσότερο ένα Poultry in Motion) όπως τα 'κουσα στο αμερικανικό κολέγιο στο Πανόραμα της Θεσσαλονίκης –αυτό που εμείς παλιά το λέγαμε Αρσακλή.

Υποθέτω, βέβαια, ότι οι θεατές που –όπως μαθαίνω– κατακλύζουν το θέατρο «Πόρτα» δεν πάνε εκεί μόνο για τα τραγούδια. Ούτε για τον «κοινωνικοκριτικό προβληματισμό» μιας συνομοταξίας ανέργων, όπως αυτός εμπεριέχεται σ' ένα έργο το οποίο ξεκίνησε ως βρετανική ταινία για να πέσει αργότερα στα χέρια του Αμερικανού Τέρενς ΜακΝάλι, (ενός τετραπέρατου συγγραφέα θεατρικών εμπορικών επιτυχιών με θεματολογία, ως επί το πλείστον, την απελευθέρωση κάποιων σεξουαλικών μειονοτήτων, κατά προτίμηση του ισχυρού φύλου) και να το μεταγράψει σε μιούζικαλ.

Με μια φαστ-φουντάδικη μουσική του Ντέιβιντ Γιάζμπεκ και με μπόλικες «πθικοπλαστικές» μελοδραματικές –πάρα, μα πάρα πολύ αμερικανικές, δηλαδή γεμάτες αισθήματα ενοχής– προσθήκες, με ανυπόφορες «κοιλιές» στην πλοκή του το έργο θα 'πρεπε να 'ναι εκ γενετής του προβληματικό. Αν δεν... Ναι, αν δεν υπήρχε η υπόσχεση του –ανδρικού– ολόγυμνου στο τέλος. Κάτι που φοριέται τελευταία και στην Ελλάδα. Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όπου ο Αλμπέρτο Εσκενάζυ εμφανίζεται επίσης γυμνός σ' ένα έργο-μονόλογο. Δεν το είδα.

Ομως το Full Monty στο ελληνικό του ανέβασμα, διασώθηκε από τις –κυριολεκτικές– κοιλιές του Σταμάτη Φασουλή, του Αντώνη Λουδάρου και της Σοφίας Φιλιππίδου. Γιατί όλοι όσοι γκρινιάζουν και πενθούν, παρακολουθώντας τους «μεγάλους Ελληνες κωμικούς» στις παλιές ταινίες οι οποίοι «αχ, αλίμονο πάνε φύγανε...» ας πάνε να δούνε τον Α. Λουδάρο –αλλά κι άλλους νέους κωμικούς σ' άλλες παραστάσεις– για να καταλάβουν τι εστί κλωνοποίηση, στην καλή της εκδοχή εννοείται.

Κι όσοι λένε ότι «μόνο οι ξένοι γνωρίζουν από σωστό timing και αληθινό χιούμορ» και τι καλά θα 'τανε «να 'χαμε κι εμείς ένα κωμικό δημιουργικό πνεύμα με τις διανοητικές σύγχρονες ακροβασίες ενός Γούντι Αλεν» ας πάνε να βλέπουν τον Φασουλή σαν σκηνοθέτη και σαν ηθοποιό. Κι όσοι πάλι θέλουν να μεταφράσουνε τη λέξη camp (να' ναι το φάντασμα του αμερικανικού κολεγίου που με κυνηγά σήμερα;) στην τέχνη γενικότερα ας πάνε να δουν τη Σοφία Φιλιππίδου σ' αυτό το έργο. Μόνο γι' αυτά και γι' αυτά αξίζει να –μη τελικά, θα σας απογοητεύσω– δείτε άνδρες ολόγυμνους. Γιατί, άραγε, θα' πρεπε να δει κανείς επίσης και το, κατά Γ. Κιμούλη, «Δόκτωρα Τζέκιλ και Μίστερ Χάιντ»; Γιατί είναι επίσης μια καλή –ώς και ευπρεπεστάτη– παράσταση ενός προβληματικού μεν μουσικού έργου, δίχως γυμνούς άνδρες μεν, αλλά με εντονότατο κι εδώ το ομοφυλοφιλικό στοιχείο. Ενα στοιχείο το οποίο υπήρχε και στο πρωτότυπο μυθιστόρημα του Σκωτσέζου Ρόμπερτ Λούι Στίβενσον (1850–1894), όμως δεν επέζησε σε καμιά από τις μετέπειτα πολλαπλές σεμνότυφες χολιγουντιανές κινηματογραφήσεις του μύθου. Η διαρκής μάχη ανάμεσα στο καλό και στο κακό που συνυπάρχουν μέσα στον άνθρωπο, όπως και οι επίσης πολλαπλές απόπειρες του ανθρώπου να παίξει ενίοτε το ρόλο του Θεού είναι ο φιλοσοφικός πυρήνας του μυθιστορήματος του ίδιου συγγραφέα που έγραψε και το θεωρούμενο ως παιδικό μυθιστόρημα «Νησί των Θησαυρών». Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρόκειται για ένα μάλλον εγκεφαλικό μιούζικαλ, αναλόγως εσωστρεφικο- εξπρεσιονιστικά σκηνοθετημένο από τον πρωταγωνιστή του τον Γιώργο Κιμούλη στο διπλό ρόλο του επιστήμονα και του τέρατος.

Αν βάλουμε μέσα και τον σκηνοθέτη: τριπλό. Μία ενδιαφέρουσα –σίγουρα οικονομικά ασύμφορη με τόσο πολυπληθή και καλό θίασο– παράσταση η οποία, όμως, κλιμακώνεται μετά το δεύτερο μέρος. Ενα βαρύ ιπτάμενο όχημα το οποίο αργεί να απογειωθεί. Ετσι όμως και το κάνει –μετά το διάλειμμα– πετά μια χαρά. Κι εδώ λίγα πράγματα (ενδεχομένως την ήδη γνωστή μελωδία του «This is the moment») παίρνει ο θεατής στο σπίτι του από τη μουσική του Φρανκ Γουάϊλντχορν. Κι όσο για το κείμενο του Λέσλι Μπράϊκους, αυτό, ευτυχώς, κρατιέται πλησιέστερα στο πρωτότυπο του Στίβενσον παρά τα προηγούμενα σενάρια των ασπρόμαυρων «ταινιών τρόμου» του Χόλιγουντ.

Προσωπικά αξιολογώ ψηλότερα τον «Δρ Τζέκιλ και Μίστερ Χάϊντ» αλλά διασκέδασα περισσότερο στο The Full Monty. Οσο για το «Ονειρο» ξεχάστε το. Καλό-κακό παρουσιάστηκε στη Θεσσαλονίκη. Και μόνο για συνολικά πέντε παραστάσεις.